

araESCRIC – Cicle de conferències

CONFERÈNCIA 1:

Competència lingüística: l'expressió escrita

Educació secundària obligatòria

Introducció

L'escriptura té un paper fonamental en el món actual. Saber escriure és un dret de tots els ciutadans, que han de poder fer ús de l'escriptura per a les seves necessitats personals, socials, intel·lectuals i professionals. Per això, els centres educatius han de tenir en compte la necessitat d'aplicar un enfocament competencial i comunicatiu a l'ensenyament de l'escriptura en totes les matèries per aconseguir que l'alumne desplegui la creativitat i la reflexió sobre la llengua en tot el procés d'escriptura. Per això és fonamental arribar a acords de centre en aquest sentit.

Les eines de diagnosi. Introducció

Les eines de diagnosi són documents breus, articulats en indicadors en forma de taula, que pretenen facilitar una reflexió, posterior a l'assistència al cicle de conferències de didàctica de l'escriptura araESCRIC, per després iniciar un treball col·legiat al centre educatiu.

Les eines de diagnosi. Finalitat

Afavorir la reflexió de cada docent amb relació als diversos continguts que despleguen les idees força de cadascuna de les conferències.

Identificar la situació inicial resulta imprescindible per prendre'n consciència i decidir quins aspectes són susceptibles de millora. També és important per fer reunions de coordinació orientades a la coherència pedagògica (conceptual i metodològica) que ha de permetre augmentar la competència escrita dels alumnes.

Les eines de diagnosi. Estructura

Aquest document s'organitza en dos apartats. El primer presenta una taula articulada a partir de les diverses **idees clau** que tanquen i recapitulen els continguts més importants de les conferències. Cadascuna de les idees es desenvolupa i concreta en els diversos indicadors o criteris per a la reflexió. En el segon, els docents poden recollir les conclusions personals: valoracions, propòsits, idees a compartir, etc.

	En quina mesura...	Molt sovint	Sovint	Alguna vegada	Gairebé mai
L'ensenyament de la competència comunicativa al servei del desenvolupament de l'alumne	Proposo tasques d'escriptura variades de manera que afavoreixin el desenvolupament tant personal, social i intel·lectual com professional dels alumnes.				
	Utilitzo un enfocament competencial de l'ensenyament de l'escriptura, seguint el currículum, per programar les seqüències d'activitats.				
	Plantejo activitats d'escriptura reals que permeten als alumnes adonar-se de la utilitat que tenen.				
La vinculació de l'ensenyament de l'escriptura a situacions comunicatives reals i actuals	Aprofito les situacions reals que sorgeixen –convocatòries de reunions, celebracions, certàmens– per plantejar tasques d'escriptura.				
	Aprofito espais de comunicació interns i externs del centre –fòrums de premsa, blogs, xarxes, plafó d'anuncis– per proposar tasques d'escriptura als alumnes.				
	Garanteixo que, en el conjunt de les tasques d'escriptura que es plantegen, els alumnes posen en pràctica totes les funcions de l'escriptura (personal, creativa, persuasiva, funcional, expositiva).				
L'ensenyament i pràctica dels usos exigits per cada situació comunicativa: tipologies i gèneres textuais	Tinc en compte, en el moment de programar, que els alumnes utilitzin les diferents tipologies textuais i els gèneres relacionats amb cadascuna d'elles.				
	Faig una planificació gradual de les diferents tipologies i gèneres textuais, tenint en compte el grau de complexitat d'aquestes i el nivell dels alumnes.				
	Presento situacions comunicatives reals que reclamen dels alumnes una adequació i un ús reals de les característiques de cada gènere.				
L'aplicació de metodologies que afavoreixin el tractament significatiu de l'escriptura	Incorporo indicacions precises sobre la situació comunicativa per tal que els alumnes puguin tenir una representació clara del context, de l'objectiu comunicatiu, així com del destinatari.				
	Presento instruccions que connecten els alumnes amb el món real o amb necessitats que els són properes.				
	Utilitzo metodologies i didàctiques competencials com el treball per tasques, les situacions problema, el treball per projectes; o bé combino tasques significatives d'escriptura amb les activitats del llibre de text.				
El plantejament de tasques híbrides que combinin diferents habilitats lingüístiques	Proposo en una mateixa tasca les habilitats lingüístiques d'escoltar, llegir, parlar i escriure de manera interrelacionada, de manera que les unes afavoreixin l'aprenentatge de les altres.				
La coordinació planificada i coherent dels continguts curriculars relacionats amb l'escriptura tant de les matèries lingüístiques com de les no lingüístiques	Participo dels acords entre el tres departaments de llengües (catalana, castellana, i estrangeres) per donar coherència als continguts comuns, garantir-ne la transferència i evitar, així, repeticions.				
	Comparteixo criteris al centre per planificar i seqüenciar l'ensenyament de l'escriptura des de totes les matèries.				
	Col·laboro en reunions de coordinació amb els centres de Primària per ajustar els criteris relacionats amb la planificació i la seqüenciació de l'escriptura.				

MOLT SOVINT	SOVINT	ALGUNA VEGADA	GAIREBÉ MAI
Actuació consolidada	Actuació freqüent, però no consolidada	Actuació poc freqüent	Actuació esporàdica o inexistent

Conclusions	
L'ensenyament de la competència comunicativa al servei del desenvolupament de l'alumne	
La vinculació de l'ensenyament de l'escriptura a situacions comunicatives reals i actuals	
L'ensenyament i pràctica dels usos exigits per cada situació comunicativa: tipologies i gèneres textuais	
L'aplicació de metodologies que afavoreixin el tractament significatiu de l'escriptura	
El plantejament de tasques híbrides que combinin diferents habilitats lingüístiques	
La coordinació planificada i coherent dels continguts curriculars relacionats amb l'escriptura tant de les matèries lingüístiques com de les no lingüístiques	